

DE NIEUWE DLWO IS EEN VISIE VAN ALLE GELEDINGEN SAMEN

CASUS ZUYD HOGESCHOOL

Het afgelopen jaar heeft Zuyd Hogeschool met grote zorg gewerkt aan een toekomstbestendige visie op haar digitale leer- en werk-omgeving. “De input van alle geledingen binnen Zuyd hebben we verwerkt in een visie die breed gedragen wordt binnen de organisatie,” vertelt Harry Vaessen namens de werkgroep DLWO.

Binnen Zuyd Hogeschool is Blackboard de belangrijkste elektronische leeromgeving. Omdat net als bij andere hogeronderwijsinstellingen de rechtmatigheid van het contract, dat via SURFmarket afgesloten was, ter discussie staat omdat het nooit is aanbesteed, was dit een goed moment om een toekomstvisie te ontwikkelen op de digitale leer- en werkomgeving. Ook blijkt uit diverse (inter)nationale (trend)rapporten dat het onderwijs in de toekomst flexibler wordt, meer open en de student meer centraal zal staan. Wat betekent deze ontwikkeling voor de digitale leer- en werkomgeving van Zuyd? SURFnet ondersteunde Zuyd bij dit traject.

Iedereen betrekken

“Na het eerste overleg met SURFnet eind 2014, hebben we besloten om deze ontwikkeling gelijk breed te trekken. We hebben een werkgroep DLWO ingesteld met vertegenwoordigers van de diensten Onderwijs & Onderzoek en Marketing & Communicatie, het Facilitairbedrijf ICT en het I-team,” vertelt Harry Vaessen van het I-team van Zuyd. De ‘I’ staat in dit geval niet alleen voor ICT en Onderwijs, maar ook voor innovator, inspirator en intermediair binnen de organisatie. “Daarnaast hebben we bij de visievorming nog andere geledingen betrokken, zoals de faculteitsdirecteuren, het docentenberaad, studentengeledingen, ICTO-coördinatoren en het College van Bestuur.”

Via uitvoerige brainstormsessies zijn alle wensen geïnventariseerd. Ook belangstellenden uit de organisatie konden aanschuiven en meedenken. Verder werd het hele proces op een [speciale blog](#) van het I-team bijgehouden, zodat iedereen de ontwikkelingen kon volgen.

Flipped overleg

Geheel in stijl heeft de werkgroep tijdens het directeuren-overleg een presentatie verzorgd volgens het flipped classroom principe: vooraf konden de leden een korte film bekijken met uitleg over de rol van een DLWO en welke ontwikkelingen binnen Zuyd plaatsvonden rond de visievorming. Het huiswerk was om alvast drie onderdelen voor de toekomstige DLWO te bedenken waar de betreffende directeur in zijn of haar faculteit niet zonder kon. “Dat was het plan, maar zoals dat gaat met drukke agenda’s was er niet genoeg ruimte voor de uitvoering. We hebben daarom

tijdens het overleg [het filmpje](#) getoond en input verzameld voor het visieproces,” zegt Judith van Hooijdonk van het I-team.

Van wensen naar visie

In juni 2015 heeft de werkgroep DWLO in samenwerking met SURFnet een workshop georganiseerd om op basis van de inventarisatie de visie vorm te geven. Daarbij is weer geprobeerd om zoveel mogelijk gebruikers te betrekken en draagvlak te creëren voor de ontwikkeling van ICT in het onderwijs en om samen keuzes te maken. Ook een vertegenwoordiger van het College van Bestuur was aanwezig. I-teamcollega Rienke Schutte: “Deze middag is heel positief ervaren. Het praktijkvoorbeeld van Saxion was heel inspirerend, en we hebben geleerd dat er verschillende perspectieven achter de implementatie van een digitale leeromgeving kunnen zitten. Zo ziet de een het als een middel om het onderwijs te versterken en binding met studenten te verbeteren, terwijl de ander het meer ziet als middel om de positie van de instelling te versterken. Ieder is vanuit zijn eigen invalshoek bezig. Hierdoor zijn we een flinke stap verder gekomen. De grote vraag bleef echter: wie heeft nu het eigenaarschap van de DLWO?”

Bodemplaatconstructie

Na de visieworkshop is de werkgroep aan de slag gegaan met het opstellen van een toekomstbestendige visie en hoe Zuyd dit intern kan gaan organiseren. In deze visie is opgenomen dat Zuyd niet verder wil met een ‘all-in-one’-DLWO, dat alle ingrediënten verzamelt en aanbiedt. “We willen een bodemplaatconstructie waar we telkens die componenten aan kunnen toevoegen die wij denken nodig te hebben voor onze DWLO, en ook desgewenst weer kunnen weghalen,” legt Vaessen de beslissing uit. “Eigenlijk werkten we al op die manier. We hebben een apart toets-, stage- en studentvolgsysteem en we hebben een apart videoconferentie- en weblecturesysteem. We gebruikten dus reeds andere applicaties rondom Blackboard, alleen was dit nog niet goed geïntegreerd.”

ICT ingebed in onderwijs

Een ander voorstel is dat het I-team per januari 2016 niet langer meer onder het facilitairbedrijf ICT valt, maar onderdeel vormt van de beleidsafdeling Onderwijs en Onderzoek. Dit biedt interessante mogelijkheden, maar ook uitdagingen. Op deze manier wordt het eigenaarschap van het onderwijs bij de DLWO beter belegd en biedt deze structuur ook mogelijk aanknopingspunten. Het I-team denkt bijvoorbeeld aan de evaluatierondes waarbij verbeterpunten in onderwijsprocessen of -toetsen gekoppeld kunnen worden aan nieuwe innovaties binnen te toekomstige DLWO van Zuyd.

Professionaliseren

Het visiedocument bevat ook plannen en scenario's hoe in 2016 de uitvoering concreet ingevuld kan gaan worden. Een van de aanbevelingen aan de faculteitsdirecteuren is de professionalisering van de docent op ICT-gebied. "Je kunt de mooiste visie en innovatieve applicaties hebben, maar als mensen niet weten hoe ze er mee om moeten gaan en er is geen expertise beschikbaar dan blijven die applicaties ongebruikt, net zoals de smartboards destijds. En dat is zonde van de investering," weet Frans Roovers, eveneens van het I-team, uit ervaring. "De aandacht voor docentprofessionalisering hebben we ook van de docenten, studenten en faculteitsdirecteuren teruggekregen als belangrijke randvoorwaarde."

Cultuuromslag

Het voorgaande vergt nog wel een cultuuromslag. In het verleden bepaalde het facilitairbedrijf welke ICT-systemen er gebruikt werden. "Daarmee creëer je ook een cultuur waarin het onderwijs gewend is zich hier niet mee bezig te houden. SURFnet heeft telkens benadrukt dat we alle partijen goed moeten betrekken bij de visievorming. Wij vinden het ook belangrijk dat het onderwijs zich eigenaar voelt en is van de DLWO, en dat ICT de toepassingen die het onderwijs wil ondersteunt. Dat is een cultuurkanteling waar we nog midden in zitten, maar waar dit visietraject wel aan heeft bijgedragen. Terugkijkend hebben we met veel mensen gesproken en draagvlak gecreëerd. Het was een welbesteed en zinvol jaar," besluit Vaessen.

januari 2016

SURFnet
admin@surfnet.nl
www.surfnet.nl

beschikbaar onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding 4.0 Nederland.
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.nl>